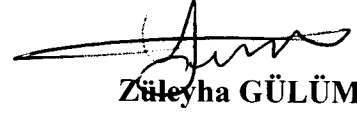

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen soruların **Adalet Bakanı Sayın Abdulhamit GÜL** tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü' nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Züleyha GÜLÜM

İstanbul Milletvekili

Türkiye'de F Tipi Hapishane sistemi ile mahpusların koşulları ağırlaştırılmış. İmralı Hapishanesi'nde de tüm yasal düzenlemeler yok sayılarak mutlak tecrit uygulamasına geçilmiştir. İmralı Hapishanesi'nde başlatılan hukuksuz uygulamalar tüm hapishanelere yayılmak istenmektedir.

Hapishanelerde özgürlüğünden alıkonulan siyasi mahpuslara karşı uygulanan ihlaller 2016'dan bu yana giderek artmış ve pandemi ile birlikte hat safhaya ulaşmıştır. Covid-19 salgını fırsat bilinerek siyasi mahpuslar dışında kalanlara ayrımcı infaz yasası ile kısmi ve özel af çıkarılırken siyasi mahpusların koşulları daha da zorlaştırılmış. Yasa ile mahpusların koşullu salıverilme, açık cezaevine geçiş, denetimli serbestlik gibi imkanları İdare ve Gözlem Kurullarının keyfi ve yanlı olarak değerlendirdiği 'iyi hal' koşuluna bağlanmakta, kararlara yapılan itirazlar ise tarafsızlığını ve bağımsızlığını yitirmiş İnfaz Hakimlikleri tarafından reddedilmektedir. Bu yöntemle şimdiye dek birçok siyasi mahpusun infazı yakılmıştır. Hapishanelerdeki hasta mahpusların infaz erteleme başvuruları ise keyfi biçimde reddedilmektedir. Hasta mahpuslar pandemi koşullarında risk altında bırakılmış, mahpusların hastaneye ve tedaviye erişimleri engellenmiştir. Bu ağır ihmal ve ihlaller birçok hasta mahpusun yaşamını yitirmesine sebep olmuştur.

Öte yandan siyasi mahpusların cezaevlerine girişlerde çıplak aramaya maruz kalması, özel alanlarının kamera ile gözetlenmesi, koğuşların yazın havalandırılmaması ve kışın ısıtılmaması, temiz ve sıcak suyun olmaması, koğuşlara sürekli baskınlar düzenlenmesi, ayakta sayım zorlaması yapılması, sohbet, atölye ve spor haklarının keyfi biçimde kısıtlanması, haksız ve keyfi aramalarda eşyalarına el konulması, görüş ve iletişim cezaları verilmesi, mahpusların mektuplarına mektup okuma komisyonları tarafından 'sakıncalı'

oldukları gerekçesiyle el konulması, mahkemelerin yasaklama kararı olmamasına rağmen Yeni Yaşam ve Evrensel gibi başlıca gazete ve dergilerin verilmemesi, hastaneye sevklerin eziyet ve cezalandırma yöntemi olarak kullanılması, sevk araçlarının tabutluk biçiminde olması ve mahpusların saatlerce kımıldama imkanı olmadan havasız araçlarda tutulması, gardiyanların işkence ve kötü muameleleri, sözlü ve fiziksel saldırıları başlıca hak ihlallerindendir.

Pandemi sürecinde mahpusların sağlık ve yaşam hakkını korumaya yönelik etkin tedbirler alınmamış, kapasitesi aşkın koşullarda mahpuslar risk altında tutulmuş, temizlik ve hijyen malzemeleri kantinlerde fahiş fiyatına satılmıştır.

Çok sayıda insan hakları örgütünün raporladığı üzere hapishanelerde bilgi edinme hakkı, yaşam hakkı, kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkı, işkence yasağı, sağlığa erişim hakkı, düşünce ve ifade özgürlüğü, barışçıl toplanma özgürlüğü, eğitim hakkı, bilgiye erişim hakkı gibi pek çok temel hak ve özgürlükler ihlal edilmiştir.

Türkiye’de hapishanelerde uygulanan tecride, hak ihlallerine ve ceza infaz sisteminin intikam aracına dönüştürülmesine karşı mahpuslar süresiz- dönüşümlü açlık grevine başlamışlar ve bugün itibari ile 162. günündeler.

Bu bağlamda;

1. İmralı Hapishanesi’de 21 yıldır sürdürülen hukuksuz ağır tecrit ve hak ihlallerine son verilecek midir?
2. Hapishanelerdeki ağır hak ihlallerinin ve insan haklarını hiçe sayan ceza infaz sisteminin kaldırılmasına yönelik herhangi bir planınız var mıdır?
3. Süresiz – dönüşümlü açlık grevi eylemini sürdüren mahpusların sağlık kontrolleri ve tıbbi bakımları yapılmakta mıdır? Bakanlık olarak mahpuslarla görüşmeler yapmayı planlıyor musunuz?
4. Ağır hasta mahpuslar pandemiye ve hastalıkların ileri aşamalarına gelmelerine rağmen niçin tahliye edilmemektedir? Pandemi sürecinde kaç hasta mahpus yaşamını yitirmiştir?
5. Bakanlık olarak hapishanelerde mahpusların yaşama koşullarını iyileştiren düzenlemeler yapmayı ve mahpusların haklarını korumaya dönük politikalar üretmeyi planlıyor musunuz?